Hagai - comentarii J. N. Darby

Ultimii trei profeţi au profeţit după captivitatea în Babilon. După cum am văzut deja în cărţile Ezra şi Neemia, Dumnezeu adusese înapoi o mică rămăşiţă a poporului său, care se aşezase la Ierusalim şi în ţară, fără ca acolo să fi fost aşezat din nou tronul lui Dumnezeu şi fără ca regalitatea familiei lui David să fi fost restaurată cu autoritatea pe care o avusese la-nceput. Împărăţia căpeteniei naţiunilor fusese, într-un anumit sens, judecată pentru că nu-şi îndeplinise îndatoririle faţă de Dumnezeu, care-i încredinţase autoritatea. Dar o altă împărăţie ridicată dintre naţiuni o înlocuise pe cea dintâi, şi, deşi, sub mâna providenţială a lui Dumnezeu, care creează dispoziţiile inimii oricui, această împărăţie era favorabilă iudeilor, poporul era în continuare sub jugul celor care nu aveau legământ cu Dumnezeu, ci erau străini de promisiunile Lui. Dumnezeu recunoştea puterea împărăţiei pe care El o stabilise, iar Israel depindea de favoarea celor care stăpâneau peste el din cauza păcatelor lor şi trebuia să aştepte ca Dumnezeu să-i facă pe aceia să li se arate favorabili, închinarea lor faţă de Dumnezeu fiind potrivit căilor îndurării până la venirea lui Mesia, care va fi răscumpărătorul şi eliberatorul lor.

Lipsit de aproape tot, Israel nu era lipsit de bunătatea Dumnezeului lor, pe care el trebuia să conteze şi despre care primise o mărturie strălucită prin întoarcerea în ţară a rămăşiţei care fusese în captivitate. Dacă totul era pierdut, mai rămânea legea şi evlavia în inimă, evlavie pe care putea să o exercite în modul pe care Dumnezeu îl indicase (comparaţi cu Deuteronom 30).

Profeţii Hagai, Zaharia şi Maleahi ne prezintă încurajările pe care Dumnezeu le dă poporului ca să fie credincios în noua lor poziţie şi mărturia pe care El o dă împotriva infidelităţii lor, care rezulta din starea în care căzuse poporul, de declin al evlaviei şi din lipsa de respect faţă de Yahve. Templul era, în mod necesar, centrul pentru acea stare intermediară şi imperfectă a poporului pentru că acolo, dacă Dumnezeu permitea restabilirea închinării lor, trebuiau să se concentreze dorinţele poporului şi acolo trebuia să se manifeste prin forme exterioare evlavia poporului şi prin aceasta trebuia să fie semnalată întoarcerea inimii lor către Dumnezeu. Indiferent de lipsurile care se manifestau în slujbele levitice care fuseseră restaurate, totuşi ceea ce se putea restabili se lega de casa lui Yahve şi acolo era centrul unde se exercita slujirea.

Dar credinţa iudeilor slăbise repede şi ei încetaseră lucrările de construcţie. Fără-ndoială că era dificultăţi: nu era ca în timpul lui Solomon, când toate erau la dispoziţia împăratului, a cărui putere domina toate ţările vecine, dar Dumnezeu Îşi arătase favoarea faţă de popor prin lucrarea pe care o făcuse în inima împăraţilor Persiei ca să-i sprijine, aşa că Israel s-ar fi cuvenit să conteze pe această bunătate a lui Dumnezeu şi să caute roadele ei, însă erau plini de necredinţă şi s-au descurajat repede.

Dumnezeu a pedepsit pe poporul său, dar, la timpul potrivit, El e recurs la mijlocul de care harul său suveran s-a folosit atât de des pe parcursul istoriei pe care o studiem, ridicând din mijlocul lor un profet pentru a reînsufleţi curajul lor şi pentru a-i angaja pentru lucrare. În căile lui Dumnezeu două lucruri contribuie la a determina timpul potrivit pentru ca El să intervină prin gura unui profet, şi anume consideraţiunile morale şi dispoziţia pe care El o dă evenimentelor. Aici Dumnezeu pedepsise îndeajuns poporul pentru ca, după aceea, în căile guvernării Lui, El să arate har faţă de ei printr-un profet şi printr-o căpetenie care avea dorinţa, dacă poporul lucra cu credinţă, să ţină cont de hotărârile lui Cirus.

După ce pregătise lucrurile moral şi providenţial, pentru că El face ca toate lucrurile să lucreze spre binele nostru, El trimite pe profetul Lui pentru a le stimula curajul şi credinţa ca ei să împlinească ceea ce era datoria lor din totdeauna. Ei ar fi trebuit să se bizuie pe Dumnezeu întotdeauna şi să lucreze pentru El dacă nu era împiedicaţi prin forţă*. Acum ei sunt chemaţi să lucreze bizuindu-se pe El, fără a cunoaşte dispoziţiile împăratului. Ei trebuiau să se încreadă în Dumnezeu însuşi, deoarece fără aceasta lucrările lor nu ar fi fost făcute nici cu evlavie, nici cu credinţă. Sprijinul din partea împăratului era pregătit de Dumnezeu atunci când credinţa lor se manifesta. În fapt, au apărut dificultăţi, dar, exercitându-se credinţa lor, ei au continuat să zidească în pofida opoziţiei vrăjmaşilor, ei fiind îndrumaţi prin înţelepciunea lui Dumnezeu cum să le răspundă vrăjmaşilor şi împăratul dându-le aprobarea. Dificultatea poate fi reală, dar ea este un obstacol numai pentru inimile noastre necredincioase deoarece credinţa se bazează pe Dumnezeu şi face ceea ce doreşte El, iar dificultăţile sunt fără efect înaintea Lui. Necredinţa găseşte întotdeauna scuze serioase, care au un singur defect fundamental: acela că Îl scot pe Dumnezeu din calcule.

Hagai tratează subiectul templului. După ce Dumnezeu îi adusese înapoi pe captivi, aceştia au avut ca primă preocupare a-şi asigura facilităţi pentru ei în locul construcţiei casei lui Yahve. Era oare timpul ca ei să-şi zidească propriile lor case? Pentru casele lor avea pace, aceasta nu cerea credinţă şi lumea nu se li opunea atunci. Profetul le-a deschis ochii asupra efectelor practice, asupra pedepselor pe care le aplica Dumnezeu chiar în interesele lor temporale. De ce erau acele pedepse? Pentru că Îl neglijau pe Dumnezeu şi abandonau casa Lui. Daca ei s-ar fi gândit la Dumnezeu, refacerea casei Lui ar fi fost primul obiectiv al inimilor lor.

Mişcat de temerea de Yahve, poporul a ascultat cuvintele slujitorului Său, profetul, dar înaintea credinţei mai sta încă o dificultate: inferioritatea penibilă a ceea ce poate susţine rămăşiţa adusă de Dumnezeu din captivitate. Ceea ce se face este nimic faţă de manifestarea gloriei lui Dumnezeu în mijlocul poporului la început. În toate se resimte căderea poporului şi captivitatea pe care trebuia să o sufere. Dumnezeu nu-Şi poate identifica gloria Lui cu o autoritate, alta decât a Lui, care se exercită asupra poporului său în urma judecăţii Lui drepte şi a guvernării Lui pe pământ. El poate să-i ridice şi să-i restaureze pentru că îi iubeşte, dar nu este acelaşi lucru ca la-nceput. El nu mai poate restabili acea legătură directă care aduce manifestarea gloriei şi puterii Sale. Acea relaţie se încheiase prin judecată, iar conştiinţa acestei inferiorităţi tinde să slăbească credinţa, dar harul lui Dumnezeu răspunde la această dificultate prin mărturia profetului. Este ceva dureros să vedem ruina a ceea ce Dumnezeu a aşezat în binecuvântare şi slăbiciunea şi imperfecţiunea a ceea ce s-a ridicat pe acele ruine, chiar dacă acea ridicare s-a făcut prin harul Lui scump.

Fără a arăta dispoziţiile împăratului, profetul încurajează poporul îndreptându-le gândurile către Yahve Însuşi şi făcându-i să vadă că Yahve îi guverna, se ocupa de ei şi voia ca ei să lucreze având în vedere ceea ce era El pentru ei şi ei să fie preocupaţi de gloria Lui, pentru că El dorea să fie în legătură cu ei, chiar aşa slabi cum erau ei.

Dar mărturia lui Dumnezeu se ocupă, în acelaşi timp, de efectul firesc al aspectului de slăbiciune a ceea ce puteau ei face pentru El, pentru că El se gândeşte la toate aspectele vieţii poporului său. El este Dumnezeul lor la fel de fidel ca şi în cele mai bune momente din istoria lor. Iar dovada despre aceasta era şi mai mare, că El era cu ei şi în slăbiciunea lor. Cuvântul care ieşise din gura atunci când îi scosese din Egipt rămânea în vigoare şi Duhul Lui rămânea în mijlocul lor, aşa că ei nu trebuiau să se teamă. Chiar sprijinind credinţa acestei slabe rămăşiţe

prin bunătatea Lui cea mare, El merge mult mai departe. Dacă El nu se putea manifesta în mijlocul lor în timpul cât ei erau căzuţi şi era în vigoare o altă ordine a lucrurilor, va veni timpul când El va interveni direct prin propria Lui putere şi va zdruncina toate deoarece creaţia nu va putea suporta greutatea gloriei Lui, şi, cu gloria Lui va stabili această putere şi gloria Lui va umple locuinţa Lui de pe pământ.

Nu numai pământul va fi zdruncinat, cum a fost deseori, ci şi vrăjmaşul care exercită puterea întunericului , care întotdeauna i-a făcut pe oameni să se strice şi să strice tot ceea ce Dumnezeu a aşezat în binecuvântare, va simţi mâna puternică a lui Dumnezeu, pentru că cerul, pământul, marea, autorităţile din înălţimi, organizaţiile de pe pământ, orice ordine existentă, tot ceea ce există în lume fără a fi organizat într-un mod definit şi toate naţiunile vor fi zdruncinate. Va veni obiectul dorinţei tuturor naţiunilor şi casa care a fi fost ridicată cu atâta trudă şi care era atât de neînsemnată în comparaţie cu gloria celei dinainte, va fi umplută de glorie de către Yahve.

Expresia pe care am redat-o prin “va veni obiectul dorinţei” este extrem de dificil de tradus. Cred că, având în vedere contextul, ceea ce am spus prezintă sensul ei** şi că Duhul lui Dumnezeu a vrut în mod special să se exprime într-un limbaj vag, care, când Duhul va prezenta ceea ce va da cu adevărat gloria casei, va îmbrăţişa pe Mesia. Scopul pasajului este acela de a ne asigura că acea casă va fi umplută de glorie***. Până atunci acea casă va prim gloria exterioară şi argintul şi aurul vor fi ale lui Yahve. Dar naţiunile încurcate, asuprite şi asuprindu-se unele pe altele, neştiind unde să găsească fericirea, puterea şi pacea, le vor găsi în Acela care va stabili gloria lui Yahve şi va da adevărata pace, găsind, într-un cuvânt, numai în Hristos, fericirea şi eliberarea. El va fi gloria casei pe care o va zidi acea sărmană rămăşiţă.

Gloria de la urmă a casei va fi mai mare decât cea dintâi. Nu este “gloria ultimei case” deoarece casa este considerată ca fiind mereu aceeaşi. Dumnezeu va aşeza acolo gloria la sfârşit, cum a făcut şi la început, şi pacea lui Yahve îşi va avea acolo sediul. Aceasta se va împlini în zilele din urmă. Cel care o va umple de glorie este binevenit, dar, chiar dacă aduce pace eternă pentru sufletele noastre, lumea era într-o asemenea stare încât el a trebuit să spună poporului: “nu gândiţi că am venit să aduc pace pe pământ; n-am venit să aduc pace, ci sabie” (Matei 10:34). După ce va fi zdruncinat toate naţiunile, venind în glorie, El va aduce pacea pe pământ****.

Alte două profeţii încheie cartea acestui profet, ele fiind, din punct de vedere al conţinutului, tot cu privire la casă. Poporul care nu ţinea cont de Yahve era ca necurat. Ceea ce sfinţeşte nu poate sfinţi lucrurile necurate, dar ceea ce este necurat întinează ceea ce este sfânt, pentru că sfinţenia este exclusivă în ceea ce priveşte răul, simpla prezenţă a răului distrugând sfinţenia dacă acea sfinţenie nu este de aşa natură încât, prin însăşi existenţa ei, exclude tot ceea ce îi este contrar, cum este sfinţenia lui Dumnezeu. Dar, odată admis şi recunoscut Dumnezeu, El poate binecuvânta prin puterea prezenţei Lui. Astfel, în zilele când poporul va căuta să recunoască şi să realizeze această prezenţă în mijlocul lui, din aceea va veni binecuvântarea.

Cea de-a doua profeţie revine la zdruncinarea tuturor lucrurilor. Atunci guvernatorul lui Iuda, moştenitorul lui David, va fi ca o pecete pe mâna Celui care le va zdruncina. Aceasta este spus atunci când Hagai încurajează poporul căruia i se adresează, timp în care poporul avea atât de mult nevoie de încurajare. Numindu-l pe Zorobabel, această profeţie Îl are în vedere pe Acela care, atunci când Dumnezeu va zdruncina cerurile şi pământul, va fi adevăratul urmaş al lui David şi moştenitorul coroanei lui potrivit cu gândurile lui Dumnezeu, Hristosul lui Dumnezeu, Alesul din popor.

Consider că judecata indicată în versetul 22 nu este judecata căpeteniei fiarei, ci judecata naţiunilor care vor veni împotriva Ierusalimului în acea zi. Tot ce se va ridica împotriva drepturilor lui Yahve, stabilite, potrivit planurilor Sale, la Ierusalim, drepturi care se identifică cu casa zidită acolo, va fi răsturnat. Aceasta este valabil în general, fără-ndoială, cu privire la împărăţia fiarei, dar condiţiile existenţei împărăţiei fiarei sunt cu totul altele. Dumnezeu aşezase Ierusalimul sub puterea Lui, iar călcările de lege care au atras judecata asupra lui sunt mult mai îndrăzneţe şi mai de intolerabile decât cele de care sunt vinovate naţiunile.

Pe scurt, scopul acestei profeţii este acela de a lega binecuvântarea pe pământ de casă şi de a arăta că, în pofida slăbiciunii ei, gloria ei de la urmă va fi mai mare decât cea dintâi.

Stabilind totul în glorie, potrivit cu planurile harului său, Dumnezeu va introduce ceea ce era mult mai bun decât ceea ce îi fusese încredinţat omului şi aşezat prin om. Aceasta se leagă de zdruncinarea tuturor lucrurilor prin mâna Lui puternică şi de aşezarea moştenitorului lui David ca obiect al afecţiunii şi vas al puterii lui Dumnezeu.

Vom remarca faptul că Duhul lui Dumnezeu, deşi este prezent acolo pentru binecuvântarea poporului, încurajându-l şi punându-l în relaţie cu Dumnezeu în închinarea care trebuia să Îi fie adusă în casa Lui, el recunoaşte totuşi autoritatea imperiului naţiunilor şi că aceste profeţii sunt datate cu referinţă la anii domniei căpeteniei naţiunilor. Duhul doreşte ca lui Dumnezeu să-i fie date cele care sunt ale lui Dumenzeu, iar Cezarului să i se dea ce-i al Cezarului, pentru că Dumnezeu l-a aşezat în acea poziţie. Vom înţelege astfel înţelepciunea perfectă a Mântuitorului în răspunsul pe care l-a dat şi cum cuvântul Lui exprimă aceasta (Marcu 12:17).

În Maleahi, situaţia este alta, pentru că acest profet nu aşează şi nu stabileşte nimic – aşa cum fac Hagai şi Zaharia - ci doar prezintă judecata asupra rezultatului în Israel a ceea ce a făcut Dumnezeu în har restabilind rămăşiţa, arătând în cât de mică măsură acea închinare prin care El era legat de Israel a fost menţinută într-un mod care să-l glorifice pe El.